

Návrh na uvoľnenie finančných prostriedkov na zámer vybudovania Národného cyklistického centra

Slovenský zväz cyklistiky (ďalej len „SZC“) predložil Ministerstvu financií SR zámer vybudovať Národné cyklistické centrum (ďalej len „NCC“) a požiadal o pomoc pri jeho financovaní.

Cyklistika patrí k najpopulárnejším a najobľúbenejším športom, či už z hľadiska sledovania vrcholového športu, alebo prevádzkovania voľnočasových aktivít širokej verejnosti. Uskutočnený verejný prieskum spoločenského významu cyklistiky pre obyvateľov Slovenska ju radí na 5. miesto popularity, ktorú v posledných rokoch významne zvyšujú úspechy Petra Sagana. Ďalším významným štatistickým údajom, ktorý zaraďuje cyklistiku medzi pohybovo obľúbené športy je fakt, že aktuálna cyklistická gramotnosť Slovákov sa pohybuje na úrovni 94 %.

Predpokladom pre jej aktívne využívanie a výchovu nových talentov je okrem vlastníctva bicykla aj existencia cyklistickej infraštruktúry. Každoročný nárast automobilov na cestách sa významnou mierou podieľa na zhoršovaní bezpečnosti praktizovania cestnej cyklistiky. Zhoršuje sa tak jednak možnosť prípravy počas tréningov, ako to na druhej strane ovplyvňuje aj organizátorov akcií. Pre organizátorov podujatí to kladie neustále vyššie nároky na vytvorenie bezpečných podmienok pre všetky strany počas pretekov. S tým je spojené množstvo prípravnej práce súvisiacej so žiadosťami o povolenie organizácie podujatí.

O bezpečných podmienkach pre vykonávanie cyklistiky nemožno hovoriť ani v prípade tej horskej. Kvôli ohradzovaniu lesných pozemkov vlastníckmi, sa mnohé lesné cesty stávajú ťažšie prístupné pre tréningovanie a organizovanie podujatí.

Cyklistika ako taká vyžaduje kombináciu rôznych foriem tréningov – rozvoj vytrvalosti, výbušnosti, techniky i stability. Na Slovensku momentálne neexistuje miesto, na ktorom by sa tieto parametre dali rozvíjať. Kým v okolitých krajinách disponujú počtom desiatok dráhových štadiónov (napr. v Austrálii je to pri počte približne 22 miliónov obyvateľov až 46 dráhových štadiónov, v Anglicku je to 28 velodrómov), na Slovensku momentálne nemáme ani jeden funkčný štadión, v ktorom by mohli cyklisti, či široká verejnosť celoročne trénovať. Výstavbou NCC by sa vytvoril priestor na rozvoj výkonnostnej cyklistiky, iným profesionálnym športovcom by sa rozšírili možnosti tréningovania, pre amatérskych športovcov, rodinám by vznikol bezpečný priestor na aktívne trávenie voľného času.

SZC v širokej škále svojich odvetví a disciplín poskytuje bohatú ponuku pohybových aktivít v rôznych formách, športu pre všetkých, výkonnostnej a vrcholovej cyklistiky. V Slovenskom zväze cyklistiky sú združené samostatne fungujúce odvetvia cyklistiky.

Ciele projektu

Hlavným cieľom projektu je vybudovanie NCC ako multicyklistického komplexu zahŕňajúceho podmienky pre celosezónne prevádzkovanie všetkých odvetví cyklistiky.

NCC bude slúžiť na plnohodnotnú tréningovú činnosť a zároveň bude priestorom pre organizovanie podujatí s domácim aj s najvyšším medzinárodným rozmerom. Bude slúžiť rovnako pre rozvoj profesionálnej cyklistiky na vrcholovej úrovni, podporu rozvíjania mladých talentov, ako aj pre využitie aktívneho trávenia voľného času širokej verejnosti, od detských až po seniorské kategórie. Jeho využiteľnosť je široká aj pre iné zväzy a športy, nakoľko cyklistika patrí k základnej všeobecnej príprave všetkých športov.

Okrem športovej časti bude obsahovať aj ubytovaco-regeneračný priestor.

Využiteľnosť NCC bude celoročná, pre široké skupiny – od vrcholových športovcov, pripravujúcich sa na domáce a medzinárodné podujatia, cez výchovu talentovanej športovej mládeže, zvyšovanie zručností amatérskych jazdcov získavanie prvého kontaktu so športom a cyklistikou u malých detí. Vytvorením bezpečného, od dopravy obmedzeného priestoru môžu naraz športovať celé rodiny. Centrum bude celoročne slúžiť pre rôzne športy na tréningovú činnosť ako aj organizovanie podujatí rôzneho typu, od domácej úrovne až po najvyššiu medzinárodnú úroveň.

Financovanie projektu

Financovanie výstavby projektu NCC bude realizované prostredníctvom účelovej dotácie v celkovej sume do 29 000 000 eur. Konkrétnu výšku finančných prostriedkov bude čerpať Slovenský cyklistický zväz v nadväznosti na finálnu verziu riešenia výstavby NCC a výsledky verejného obstarávania. V prípade, ak si realizácia výstavby projektu vyžiada zvýšené náklady tieto budú hradené Slovenským zväzom cyklistiky a bankovým úverom. Čerpanie dotácie je naplánované na obdobie piatich rokov 2019 až 2023 po splnení podmienok stanovených zákonom č. 358/2015 Z. z. o úprave niektorých vzťahov v oblasti štátnej pomoci a minimálnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Financovanie prevádzky projektu bude kryté prevádzkovými príjmami projektu NCC a prípadné prevádzkové straty budú hradené zo zdrojov Slovenského zväzu cyklistiky.

Architektonický náčrt

Cieľové skupiny

Národné cyklistické centrum bude slúžiť viacerým cieľovým skupinám:

- **Vrcholoví športovci:** NCC umožní kvalitnú celoročnú prípravu pre široké skupiny vrcholových športovcov. Vytvorením podmienok pre praktizovanie rôznych špecifických cyklistických disciplín a ich priamym prepojením na rehabilitačno-regeneračný komplex vznikne jedinečný priestor pre vrcholových športovcov nielen z odvetví cyklistiky.
- **Mládežnícke kategórie:** NCC vytvorí podmienky pre bezpečnú všestrannú prípravu mladých talentov, umožní rozvoj ich technických zručností ako aj výkonnostných parametrov. Rozširovanie cyklistiky je žiaľ priamo ovplyvnené aj otázkou bezpečnosti na cestách. NCC umožní vyriešiť práve tento problém aj pri tréningovej príprave aj pri organizovaní športových súťaží.
- **Hobby športovci:** podľa prieskumu TNS Slovakia patrí cyklistika k najpreferovanejšiemu športu, vo svojom voľnom čase sa mu venuje viac ako 44 % športovo aktívnych Slovákov. NCC umožní aj tejto cieľovej skupine využívať bezpečný priestor pre športovú činnosť.
- **Široká verejnosť:** Bicykel patrí k bežným a obľúbeným prepravným, športovo-rekreačným prostriedkom. Problematická však zostáva otázka bezpečnosti jeho využívania. NCC bude predstavovať multicyklistický priestor pre osvojenie si technických zručností a aktívneho trávenia voľného času.

Opis projektu

Jedinečný komplex NCC vytvorí tréningový a pretekársky priestor pre sedem hlavných odvetví cyklistiky.

Športová časť bude doplnená o prevádzkové priestory, ubytovaco-regeneračné a rehabilitačné centrum, servisné centrum a školiace priestory. Tým vytvorí predpoklad nielen pre tréningovú činnosť, ale aj pre organizáciu medzinárodných podujatí, športových kempov pre deti a mládež, vzdelávanie športovcov, trénerov, rozhodcov.

NCC bude pozostávať z nasledujúcich tréningových plôch pre jednotlivé odvetvia cyklistiky:

1. Cestná cyklistika

Po obvode areálu bude vytvorený okruh s konštrukciou vozovky pre osobné vozidlá s asfaltovým povrchom v dĺžke 1400 - 1600 metrov a šírky 7,50 m, určený pre jednu z cestných disciplín – kritérium. Bezbariérovosť z hľadiska kontaktu s cestnou dopravou bude zabezpečená vytvorením nadúrovňového prepojenia v mieste kontaktu s verejnou komunikáciou. Štart a cieľ sa bude nachádzať na základnej kompozičnej osi areálu. V tomto mieste bude lokalizovaná i časomiera. Navrhované riešenie bude umožňovať konanie podujatí bez potreby vybavovania rôznych povolení, čo je pre organizátorov finančne i časovo náročné a obmedzujúce pre iné formy dopravy. V dohodnutých termínoch bude okruh slúžiť pre verejnosť a iné športy: inline korčuľovanie, beh, chôdza.

2. Dráhová cyklistika

Velodróm umiestnený ako jedna z dominánt areálu, umožní organizovanie medzinárodných podujatí aj rozšírenie tréningových možností v prípade nevhodných vonkajších poveternostných podmienok. Ovál s dĺžkou dráhy 250 metrov bude spĺňať všetky parametre UCI na konanie podujatí najvyššej kategórie. Povrch dráhy drevený, jej šírka 8 m s polomerom oblúku 20 m, po obvode dráhy s tribúnou.

Pod tribúnami sa po obvode dráhy budú nachádzať pomocné technické priestory a miestnosti prevádzok velodrómu a športových klubov, klubové priestory športovej mládeže. Zázemie bude tiež obsahovať priestory potrebné na organizáciu podujatí – šatne, priestory na prípravu a prevádzku stravovacieho zariadenia, servisné a technické priestory, regeneračné priestory, posilňovňu. Objekt velodrómu bude priamo prepojený s objektom ubytovacieho zariadenia a doprovodného parkovacieho priestoru.

SZC už rokovoal s odborníkmi na športovo-technické stavby o technických detailoch takéhoto diela. Stavbou dráh sa vo svete zaoberá len pár spoločností, ktoré na svoje diela majú certifikáty UCI 1. kategórie.

Ukážky londýnskeho velodrómu

3. Horská cyklistika

V polohe medzi objektami a plochou cyklotriálu bude súčasťou NCC aj priestor okruhu MTB XCO, ktorý sa malým pozmenením smeru trate môže využiť aj pre cyklokros. Koridor pre voľbu trate so šírkou od 26 – 50 metrov, so štartom aj cieľom na základnej kompozičnej osi areálu, umožní vytvorenie trate vo veľkosti od 1200 – 3000 metrov, spĺňajúcej parametre UCI pre obe disciplíny. Krátke okruhy MTB cyklistiky rozvíjajú techniku jazdcov, ich výbušnosť, a preto je výborným doplnkovým nástrojom pre cestnú cyklistiku či iné športy.

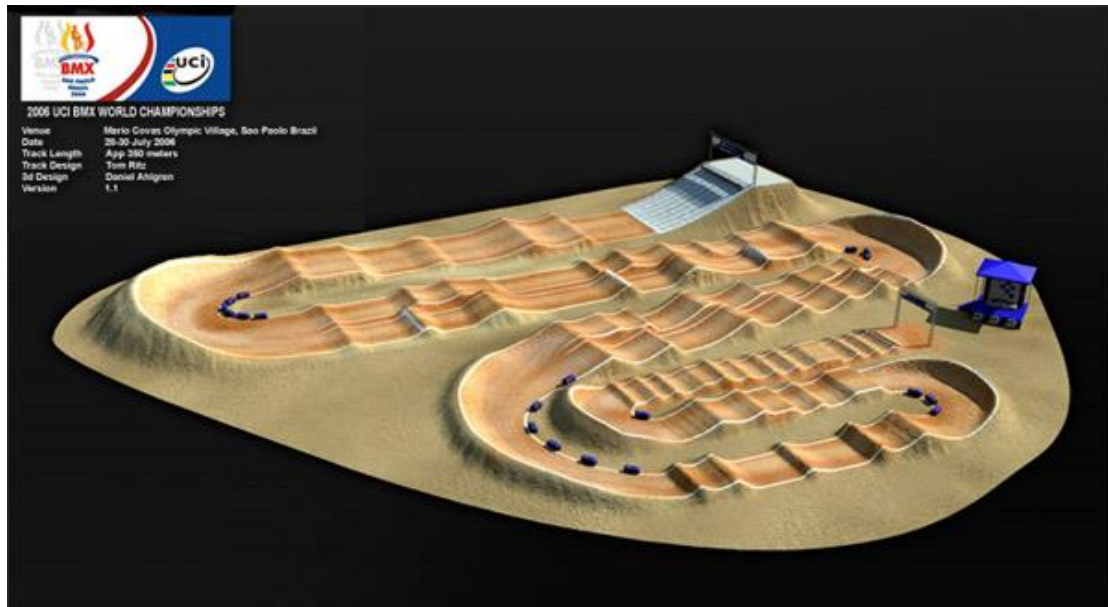
4. Cyklokros

Okruh horskej cyklistiky môže po malých úpravách zmeny traťovania slúžiť aj pre disciplínu cyklokros. Cyklokros je jedinou vonkajšou disciplínou, ktorej preteky sa jazdia na jeseň a v zime. Konajú sa podobne ako MTB preteky na uzavretých okruhoch s dĺžkou 2,5 až 3,5 kilometra. Na okruhu bývajú úseky s rôznym povrchom – trávou, hlinou, kockami, prekážkami a strmými stúpaniami, kde pretekári musia zoskakovať z bicykla a bicykel prenášať. Preteky zvyčajne trvajú v závislosti od kategórie 30 minút až hodinu; celková dĺžka závisí aj na podmienkach. Podobne ako MTB, aj táto disciplína rozvíja techniku jazdcov, ich výbušnosť a okamžité rozhodovanie a ako doplnkový tréningový nástroj ju využívajú mnohé ďalšie športy.

5. BMX dráha

Ďalšou dominantou NCC bude dráha BMX, spĺňajúca medzinárodné UCI parametre. Trať dlhá približne 370 metrov bude upravená na rad vykonávania skokov. Táto cyklistická disciplína rozvíja rýchlosť a výbušnosť, ale aj cit pre techniku, rýchlosť rozhodovania a pribojnosť v zákrutách, preto je vhodným tréningovým doplnkom všetkých ostatných

cyklistických disciplín. Je to šport, ktorý v deťoch rozvíja okrem telesnej zdatnosti aj ich individualitu, dynamiku, priebojnosť, rýchlosť myslenia, rozhodovania a reakcií. Jeho výhodou je fakt, že je vhodný na rozvíjanie už od najmladších rokov, teda odkedy deti zvládnu samostatnú jazdu, až po seniorov. Preteky sú vďaka veľkej rýchlosti a technickej náročnosti atraktívne aj pre divákov.

Ukážka BMX dráhy spĺňajúcej predpisy UCI

6. Cyklotrial

Vo väzbe na priestor BMX sa bude nachádzať plocha na cyklotrial. Cyklotrial je individuálny cyklistický šport, ktorého podstatou je jazda na špeciálnom bicykli na prírodných alebo umelých prekážkach, s cieľom získať čo najmenší počet penalizačných bodov. Penalizačné body sú jazdcovi udelené na základe počtu šliapnutí, fyzických kontaktov so zemou a prekážkou. Rozmiestnenie prvkov trialu bude modifikované podľa reálnych požiadaviek a morfológických vlastností príslušného terénu. Vo svete je mimoriadne atraktívnou cyklistickou disciplínou práve pre jej technickú náročnosť a divácku atraktivitu.

7. Sálková cyklistika

V priestore velodrómu sa bude nachádzať stredová plocha, ktorá bude vytvorená ako multifunkčné kryté športovisko. Svojimi rozmermi umožní prevádzkovanie iných indoorových športov a vytvorí podmienky pre tréningy a súťaže sálovej cyklistiky, či už krasojazdy alebo bicyklebalu. Stredová plocha velodrómu sa bude tiež dať využiť ako basketbalové, tenisové, bedmintonové, či iné ihrisko.

Ďalšia športová a občianska vybavenosť

Na športové objekty a priestory bude nadväzovať servisné, regeneračné a ubytovacie – stravovacie centrum. Tým sa vytvoria podmienky pre dlhodobú tréningovú i pretekársku činnosť so širokými možnosťami využitia na najvyššej medzinárodnej úrovni.

V priamej nadväznosti na velodróom sa bude nachádzať ubytovacie zariadenie spojené s poskytovaním stravovacích a regeneračných, resp. rehabilitačných služieb, aby prítomní športovci mohli dodržiavať predpísanú životosprávu a režim. V objekte budú školiace priestory využiteľné na vzdelávanie športovcov, trénerov, rozhodcov, či mládeže. Využitelnosť týchto služieb bude celoročná.

Športovú a všeobecnú vybavenosť areálu doplní „servisný objekt“. Bude slúžiť ako skladové a servisné zázemie odvetví cyklistiky a na údržbu areálu. Jeho súčasťou budú priestory šatní a hygienického zázemia pre tých, ktorí nebudú využívať služby ubytovacieho zariadenia, toalety pre návštevníkov.

V okolí areálu NCC sa predpokladá vybudovanie cyklotrás, aby bol priestor dostupný zo širokého okolia práve využitím cyklodopravy. Vzhľadom na plánovanú celoročnú využiteľnosť areálu by jeho osadenie malo byť situované na mieste s dobrými klimatickými podmienkami a dobrou existujúcou dopravnou infraštruktúrou.

Športovú halu bude možné prispôbiť aj na využitie pre iné športové aktivity ako napr. tenis, basketbal, bedminton.